

ABSTRAKT

Diplomová práce pojednává o sexuální výchově v kontextu současného vzdělávání v rámci základních českých škol. Práce se soustředí na sexuální výchovu z genderové perspektivy, přičemž zkoumá její pojetí ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, a to prostřednictvím dvou vybraných materiálů, konkrétně *Doporučení MŠMT k realizaci sexuální výchovy v základních školách* (2010) a *Sexuální výchova - vybraná témata* (2009), které se vztahují k tématice sexuální výchovy na českých základních školách a které jsou z pozice instituce státu předkládány jako podklad pro realizaci tohoto předmětu. Stanoveným cílem této práce je zhodnocení možných diskurzů, které zvolenými materiály mohou prostupovat a ovlivňovat tím tak celkovou podobu a realizaci sexuální výchovy v českých školách.

Práce je rozdělena do dvou částí, přičemž v první, části teoretické, je definována sexuální výchova a další relevantní pojmové aparáty v rámci tohoto předmětu. Současně je zde blíže pojednáno o významu, cíli, principech a obsahu sexuální výchovy. Část teoretická také sexuální výchovu kontextualizuje v rámci České republiky a českého vzdělávacího systému, popisuje funkci a vliv školy a rodiny včetně socializačního procesu probíhajícího v těchto dvou prostředích a vztahuje celou problematiku k re/produkci genderových stereotypů v sexuální výchově. V návaznosti na část empirickou a konstruktivistický přístup v celé práci je součástí teorie také zhodnocení tří diskurzivních rovin v sexuální výchově, které poskytují teoretické zázemí pro vlastní výzkum, kde jsou tyto tři diskurzy základem stanovených výzkumných otázek a východiskem pro výzkumnou část, ve které je využito kritické diskurzivní analýzy dvou výše uvedených vybraných materiálů jako kvalitativní výzkumné metody. Věřím, že tato práce přispěje ke zprůhlednění současné podoby sexuální výchovy ve škole z kritické perspektivy genderových studií.

Klíčová slova: gender, diskurz, sexualita, reprodukce, zdraví, sexuální výchova, škola, rodina

ABSTRACT

This thesis discusses the sex education in the context of contemporary education within the Czech elementary schools. This particular study focuses on sex education from gender perspective, and explores its interpretation by the Ministry of Education, Youth and Sports, using two selected materials, namely the *Recommendation of the Ministry of Education Youth and Sports to implement the sex education in primary schools (2010)* and *Sex Education - selected topics (2009)* - those relate to the topic of sex education at Czech elementary schools and are presented by the state, from the position of statutory institution, to be the basis for the realisation of this subject. The aim of this study is to evaluate the possible discourses that can pervade the selected materials and thus affect the overall form and implementation of sex education in Czech schools.

The study is divided into two parts, the first part of the theory presents the definition of sex education and other relevant terminology of the subject. Simultaneously, the importance, objectives, principles and contents of sex education are further discussed. The theoretical part of this paper also contextualises sex education in the terms of the Czech Republic and the Czech educational system, the theory describes the function and the influence of school and family, including the socialisation process taking place in these two environments, and relates to the whole issue to the re/production of gender stereotypes in sex education. Based on the empirical and constructivist approach throughout the work, there is an assessment of three discursive levels of sexual education, providing theoretical background for their own research, where these three discourses are the basis of set research questions and the basis for the research part of this study, where the critical discourse analysis of the two previously mentioned materials are used as qualitative research methods. I believe that this work will contribute to the transparency of the current form of sex education at school, in the context of gender studies.

Key words: gender, discourse, sexuality, reproduction, health, sex education, school, family